

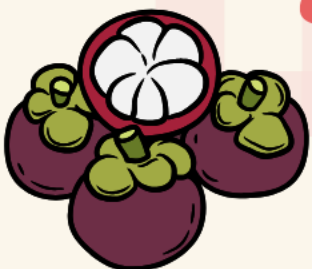
สถานการณ์การผลิต และส่งออกผลไม้ไทย

สแกนเพื่อดูแนวโน้มตลาดเอกสาร

วันที่ 4 กรกฎาคม 2567

โดย นางสาวทัศนาศิต คัดสร้าง
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มส่งเสริมไม้ผล
สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

ขอบเขตการบรรยาย

1.

การแบ่งกลุ่มไม้ผล
ในประเทศไทย

2.

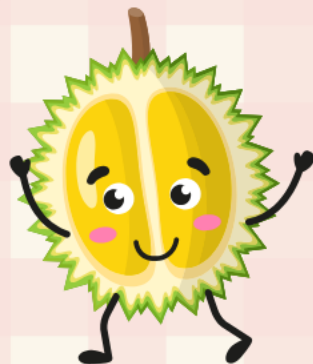
ความสำคัญของ
ไม้ผลเศรษฐกิจ

3.

สถานการณ์การผลิต
และส่งออก ไม้ผล
เศรษฐกิจ
ของประเทศไทย

4.

โครงสร้าง
ตลาดผลไม้

5.

ปัญหาอุปสรรคที่
สำคัญของการผลิต
และการตลาดผลไม้
ของประเทศไทย

6.

แนวทางการส่งเสริม
งาน ไม้ผลของกรมส่งเสริม
การค้าเกษตร

เกริ่นนำ

ประเทศไทยอยู่ในคาบสมุทรอินโดจีนซึ่งอยู่ทางทิศ
ตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย

- ตั้งอยู่ในเขตร้อน จึงมีอุณหภูมิร้อนชื้นตลอดปี
- อุณหภูมิเฉลี่ย 28 °C - 38 °C
- ความชื้นสัมพัทธ์ 73 - 82.8%
- ปริมาณน้ำฝน 1,200 - 1,600 มิลลิเมตร/ปี
- โดยสภาพพื้นที่และภูมิอากาศจึงเหมาะแก่การ
ทำการเกษตรกรรมอันดับต้นๆ ของโลก และ
สินค้าเกษตรเป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้เข้า
ประเทศเป็นจำนวนมากต่อปี

เกริ่นนำ (ต่อ)

ไม้ผล (fruit trees) หมายถึง พืชที่ให้ผลเพื่อการบริโภค ซึ่งหลายชนิดเป็นไม้ผลที่สำคัญเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นไม้ยืนต้น (perennial plants) และประมาณร้อยละ 80 มีเนื้อไม้ (woody plants) มักมีลำต้นตั้งตรงและสูงได้หลายสิบเมตร

1 การแบ่งกลุ่มไม้ผลในประเทศไทย

1. ไม้ผลเขตร้อน (Tropical fruit trees)

1) พวกที่ต้องการความชื้นสูง (high humid fruit trees) เช่น ทุเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ

2) พวกที่ทนแล้งได้ค่อนข้างดี (drought resistance) เช่น หน้อยหน่า

3) พวกที่ทนแล้งได้ปานกลาง (moderate drought resistance) เช่น มะม่วง กล้วย ฝรั่ง

2. ไม้ผลเขตกึ่งร้อน (Subtropical fruit trees)

มีถิ่นกำเนิดในบริเวณเหนือหรือใต้ละติจูด 20 องศาเหนือและใต้ แต่ไม่เกินละติจูด 36 องศาเหนือและใต้ สภาพอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำกว่าในเขตร้อน มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าในเขตร้อน และความชื้นในอากาศค่อนข้างต่ำ

ลิ้นจี่ ลำไย อโวคาโด อินทผลัม กีวีฟรุต

3. ไม้ผลเขตหนาว (Temperate fruit trees)

มีถิ่นกำเนิดในบริเวณเหนือละติจูด 36 องศาเหนือและใต้ขึ้นไป

1) กลุ่มแรกมีการทิ้งใบในช่วงพักตัว (deciduous fruit trees) เช่น แอปเปิ้ล สาลี่ พีช พลัม บ๊วย ฯลฯ

2) ไม่มีการทิ้งใบในช่วงพักตัว (evergreen fruit trees) เช่น พีแอปเปิ้ล หรือ โลควัท (loquat)

2

ความสำคัญของไม้ผลเศรษฐกิจ

ไม้ผลเศรษฐกิจ หมายถึง ไม้ผลที่
 ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทย โดย
 พิจารณาจากมูลค่าการส่งออก ต่าง
 ประเทศเป็นหลักแบ่งได้ 2 กลุ่ม

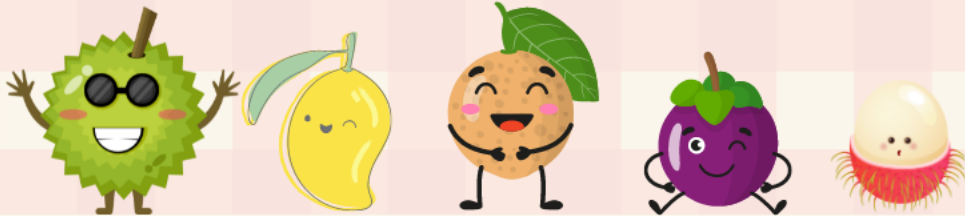
กลุ่มที่ 1

ไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมาก มูลค่าการส่งออกสูงกว่ามูลค่าการบริโภคในประเทศ ได้แก่
 ทุเรียน มะม่วง ลำไย มังคุด เงาะ ถั่วลิสง

กลุ่มที่ 2

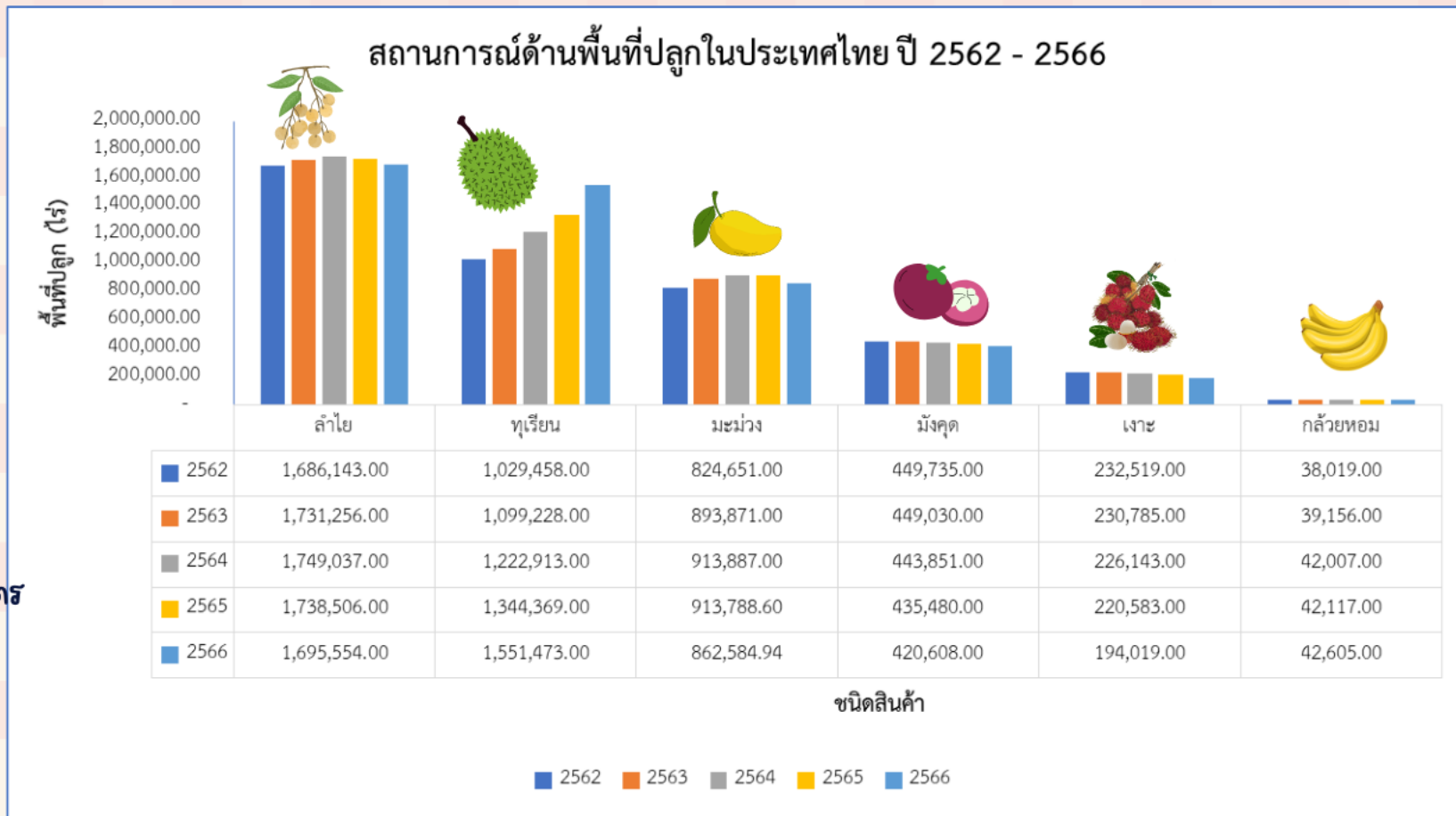
ไม้ผลที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจในขนาดตลาดหรือ
 เป็นไม้พื้นเมือง มีการบริโภคภายในประเทศ
 มากกว่าการส่งออก ได้แก่ กระท้อน ชมพู่ หน้อยหน่า
 พุทรา มะปราง ฝรั่ง ลองกอง ลำไย สละ ขนุน
 มะนาว องุ่น

3

สถานการณ์การผลิตและส่งออกไม้ผลเศรษฐกิจของประเทศไทย

สถานการณ์การผลิตไม้ผลเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ปี 2562 - 2566 (พื้นที่ปลูก)

ข้อมูลจาก : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3

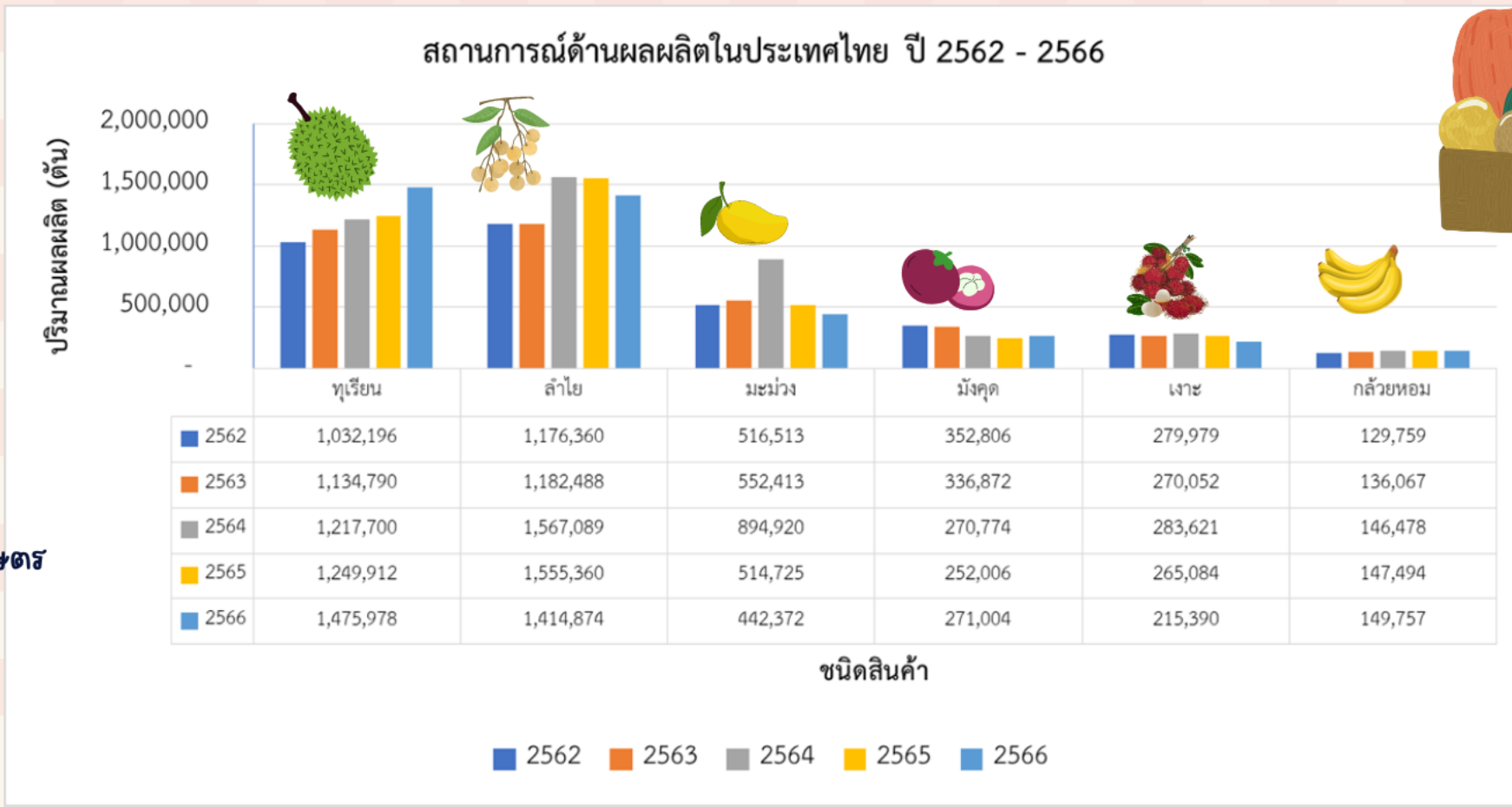
สถานการณ์การผลิตและส่งออกไม้ผลเศรษฐกิจของประเทศไทย (ต่อ)

สถานการณ์การผลิตไม้ผลเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ปี 2562 - 2566 (ปริมาณผลผลิต)

ข้อมูลจาก : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

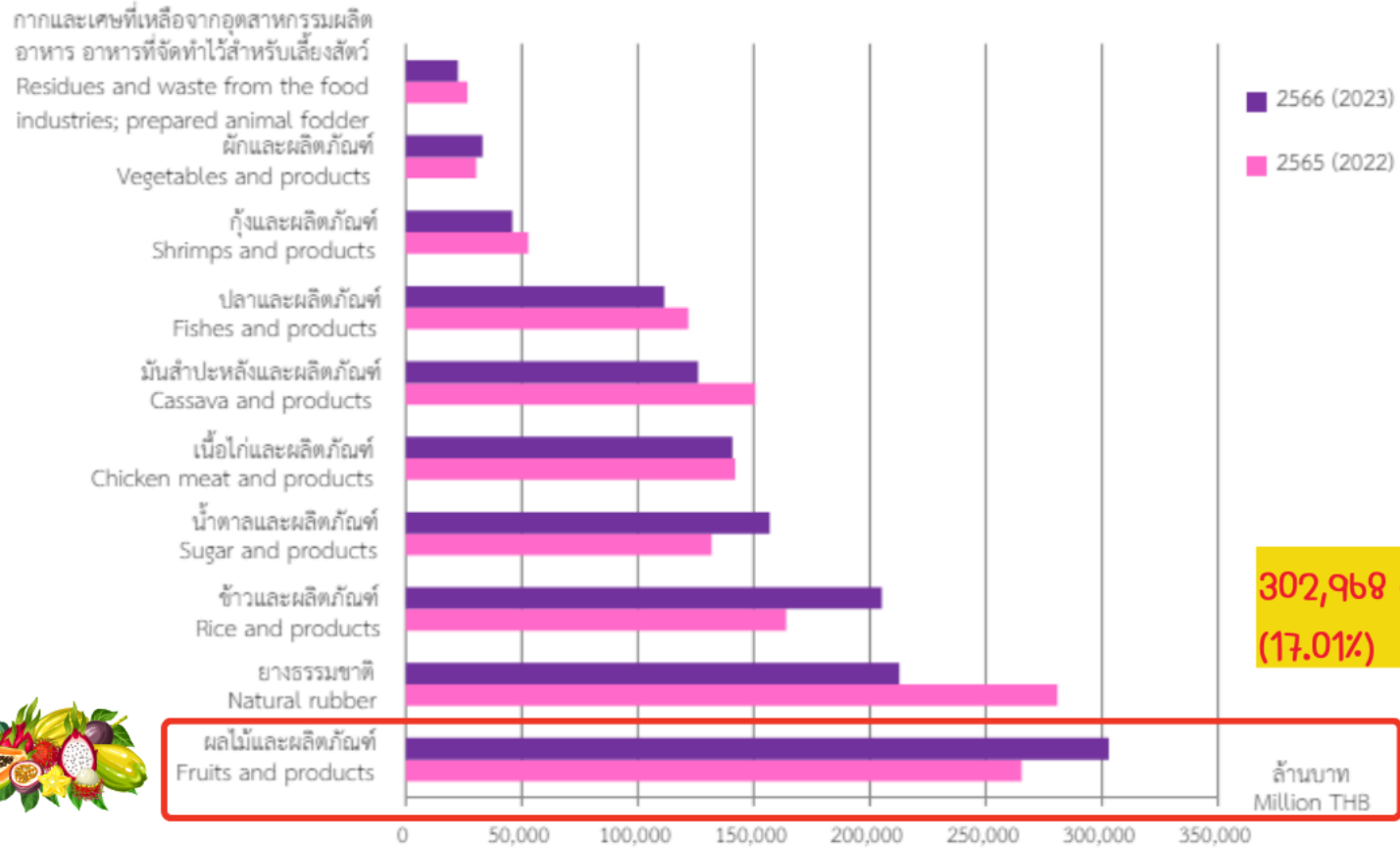

สถานการณ์สินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญ ของประเทศไทย ปี 2564-2566

ข้อมูลจาก : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2567

รูปที่ 4 มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ 10 อันดับ ปี 2564-2565

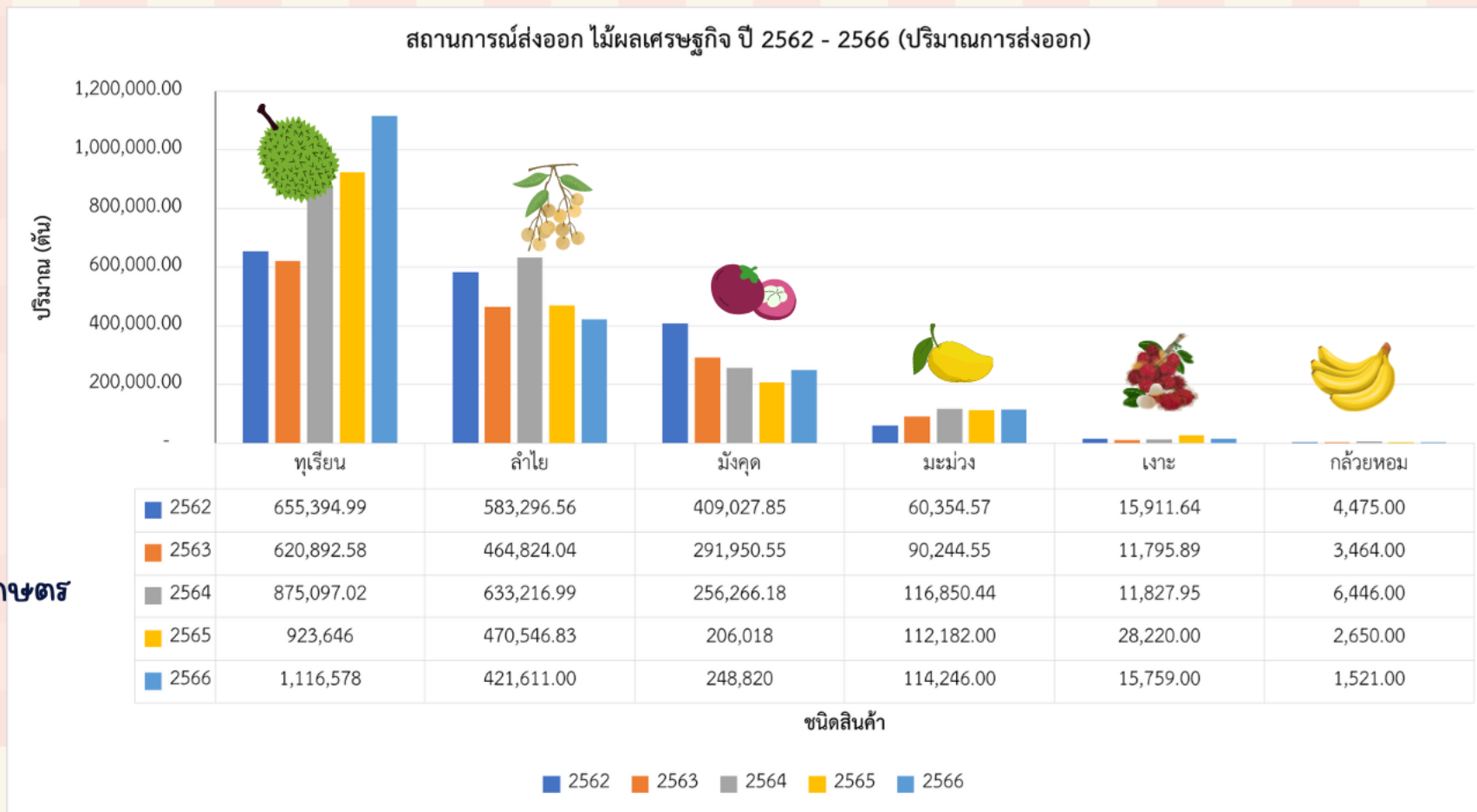
Figure 4 Export value of ten major agricultural products, 2021-2022

3

สถานการณ์การผลิตและส่งออกไม้ผลเศรษฐกิจของประเทศไทย (ต่อ)

สถานการณ์การตลาด (ส่งออก) ไม้ผลเศรษฐกิจ ปี 2562 - 2566 (ปริมาณการส่งออก)

ข้อมูลจาก : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3

สถานการณ์การผลิตและส่งออกไม้ผลเศรษฐกิจของประเทศไทย (ต่อ)

สถานการณ์การตลาด (ส่งออก) ไม้ผลเศรษฐกิจ ปี 2562 - 2566 (มูลค่าการส่งออก)

สถานการณ์ด้านมูลค่าการส่งออก ปี 2562 - 2566

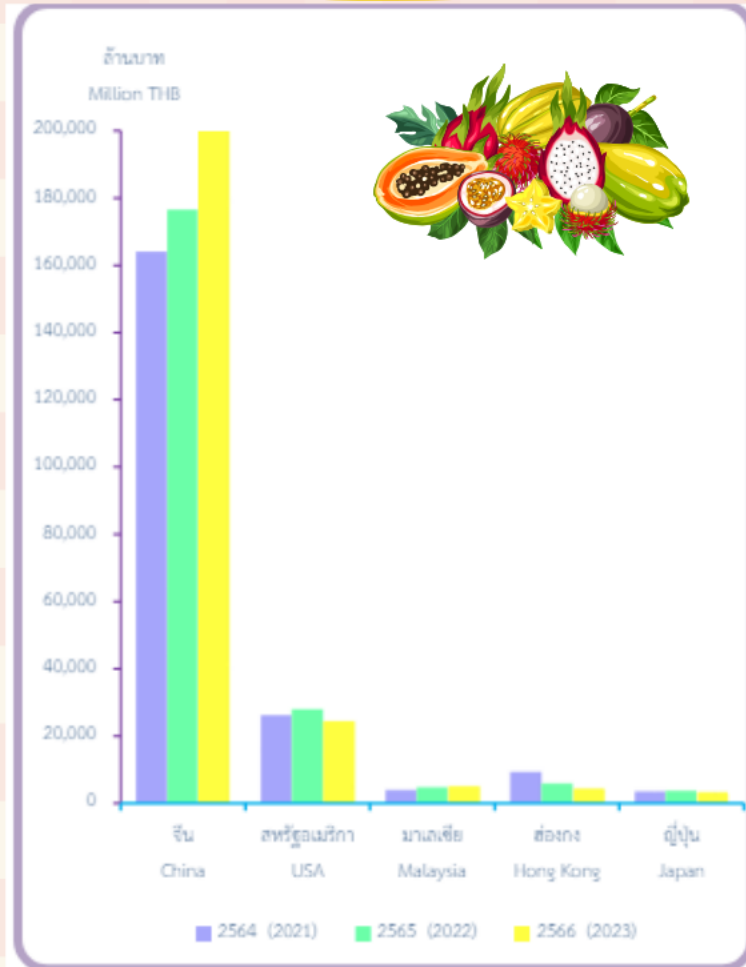
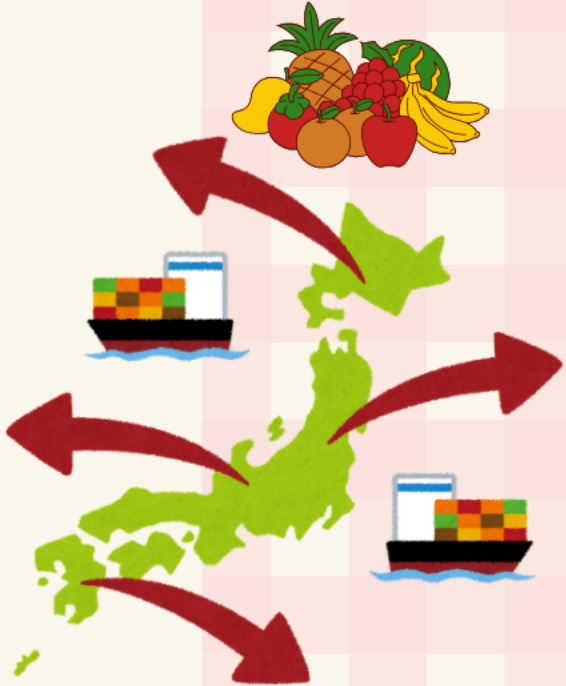

ข้อมูลจาก : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

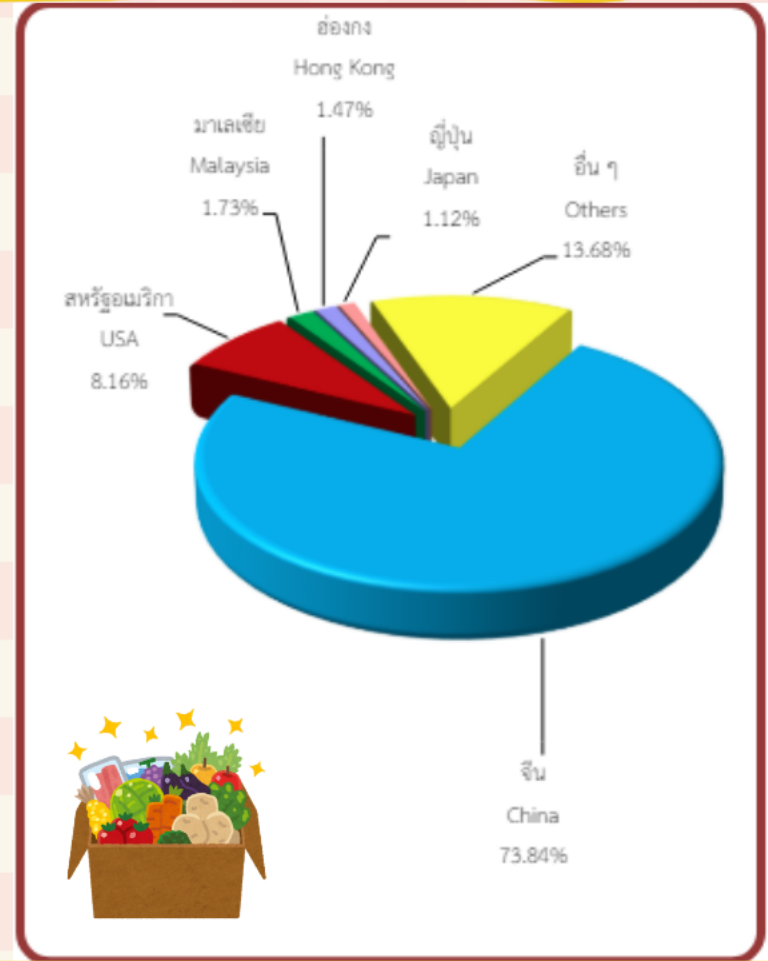

สถานการณ์ส่งออกไม้ผลของประเทศไทย ปี 2564-2566

ตลาดที่สำคัญ : มูลค่า

มูลค่าการส่งออก ผลไม้และผลิตภัณฑ์รายคู่ค้าที่สำคัญ ปี 2564 - 2566

สัดส่วนการส่งออก ผลไม้และผลิตภัณฑ์รายคู่ค้าที่สำคัญ ปี 2564 - 2566

ข้อมูลจาก : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2567

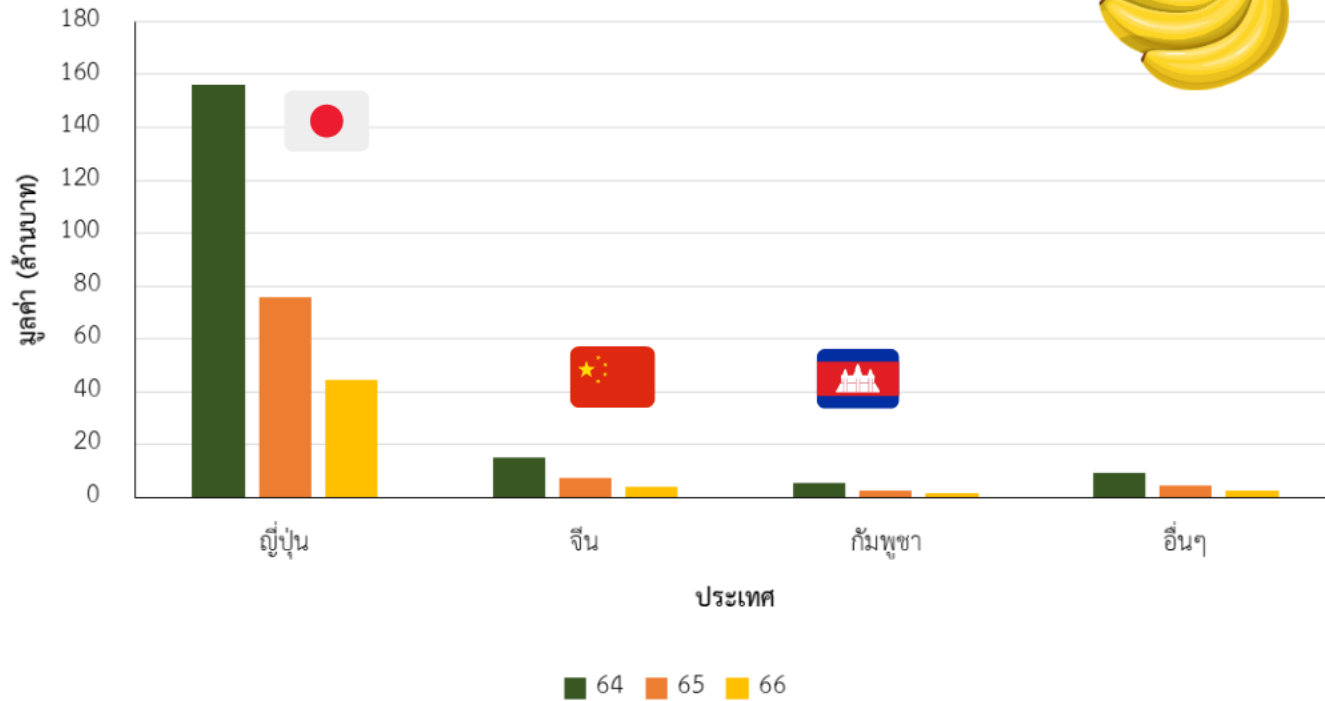

สถานการณ์ส่งออกกล้วยหอมของประเทศไทย ปี 2564-2566

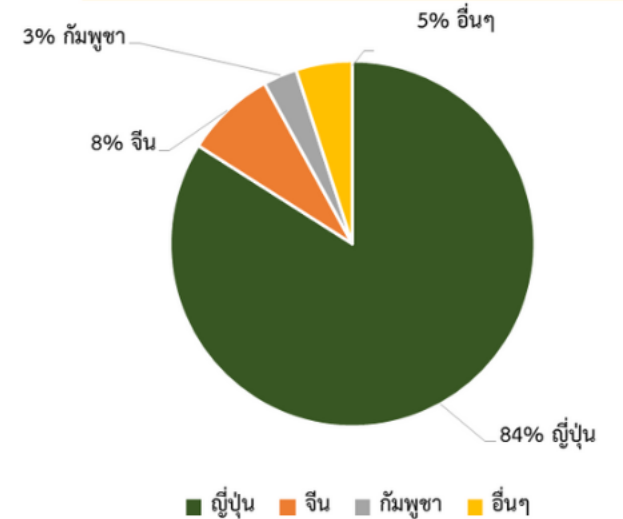
ตลาดที่สำคัญ : มูลค่า

สถานการณ์ส่งออกกล้วยหอมของประเทศไทย ปี 2564 - 2566

สัดส่วนการส่งออกกล้วยหอมรายคู่ค้าที่สำคัญ ปี 2566

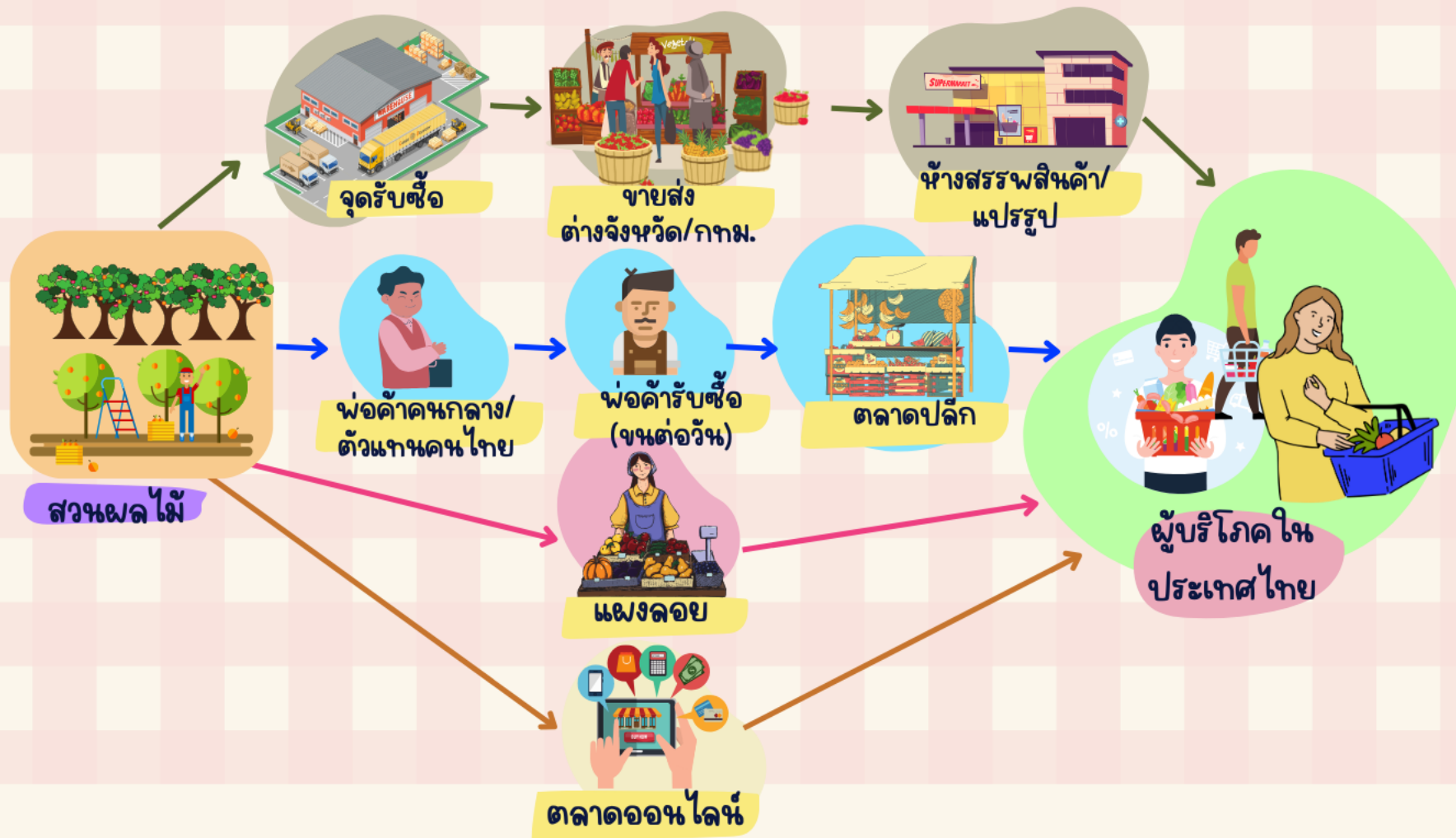

ข้อมูลจาก : กรมการค้าภายใน, 2567

4

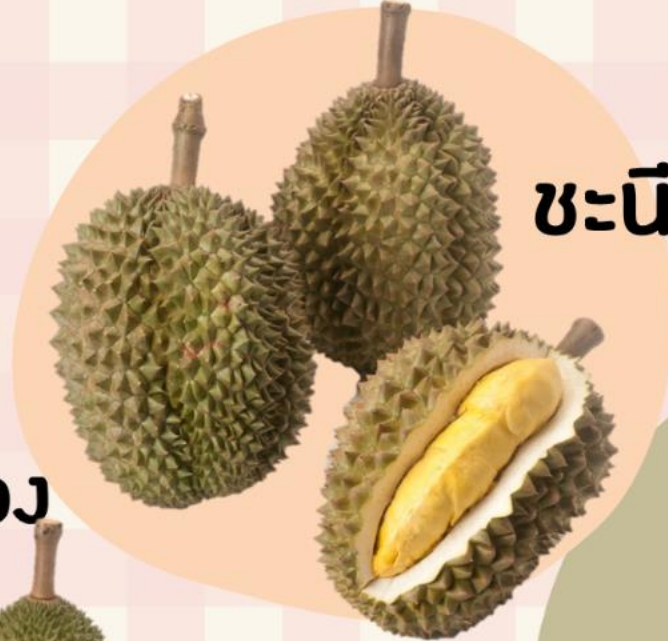
โครงสร้างตลาดผลไม้

Champion Fruits in Thailand

หมอนทอง

ชะนี

พวงมณี

ก้านยาว

Champion Fruits in Thailand

ลำไยแปะเขียว

ลำไยอัดดอ

ลำไยพวงทอง

Champion Fruits in Thailand

กล้วย

กล้วยไข่

กล้วยหอม

กล้วยน้ำว้า

5

ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญของการผลิต และการตลาดผลไม้ของประเทศไทย

- สภาพภูมิอากาศที่แปรปรวน
 - ผลผลิตออกเป็นฤดูกาล มีปริมาณมากพร้อมกันหลายชนิด และเน่าเสียง่าย
 - เกษตรกรรายย่อย ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ
 - ฐานข้อมูลการผลิตสินค้าไม้ผลไม้ไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ชนิดผลไม้แปรรูปมีน้อยและไม่หลากหลาย สร้างมูลค่าเพิ่มได้ไม่มาก
 - ขีดจำกัด ขี่ขายผลไม้ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
 - ตลาดกลางในแหล่งผลิตไม่มีประสิทธิภาพ
 - ขยายผ่านพ่อค้าคนกลางหลายขั้นตอน ส่งผลต่อคุณภาพและราคา
 - นำเข้าผลไม้จากต่างประเทศ แย่งตลาดผลไม้ไทย
 - การระบาดของไวรัส **CORONAVIRUS DISEASE 2019 (COVID-19)**
-
-

6

แนวทางการส่งเสริมงานไม้ผลของ กรมส่งเสริมการเกษตร

1. เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการผลไม้ในการผลิตและยกระดับมาตรฐาน
สินค้าสู่สากล

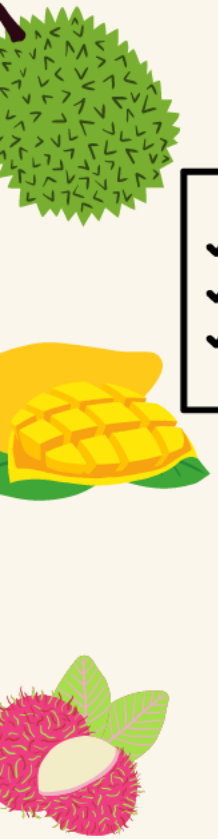

- การผลิตนอกฤดู
- การผลิตตามเขตความเหมาะสม **(ZONING)**
- การส่งเสริมไม้ผลอัตลักษณ์
- ผลักดันให้เกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน **GAP/อินทรีย์**
- การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- บริหารจัดการผลไม้ทั้งระบบด้วยกลไก **FRUITBOARD**

2. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด

- ส่งเสริมการขายแบบออนไลน์ (ตลาดเกษตรกรออนไลน์) และออฟไลน์ (ตลาดเกษตรกรร่วมเที่ยว)
- ผลักดันการจัดทำข้อตกลงซื้อ - ขายแบบล่วงหน้า **(CONTRACT FARMING)**

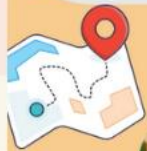

6

แนวทางการส่งเสริมงานไม้ผลของกรมส่งเสริมการเกษตร (ต่อ)

การส่งเสริมไม้ผลอัตลักษณ์

ตัวอย่างสินค้าผลไม้อัตลักษณ์ปี 2563 - 2566 ที่ได้รับการจดทะเบียนให้เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จันทบุรี (ทุเรียนเมืองจันทบุรี)

ตราด (ทุเรียนชะนีเกาะช้าง)

นครนายก (มะม่วงชิด)

ปราจีนบุรี (ทุเรียนขาวาวรด)

สมุทรปราการ (มะม่วงน้ำดอกไม้)

พังงา (ทุเรียนเสฉวนพังงา)

ระนอง (ทุเรียนโหนดระนอง)

สตูล (จำปาดะสตูล)

พะเยา (ลิ้นจี่)

ลำพูน (ลำไยเขี้ยวเจียว)

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

จังหวัดบุรีรัมย์ (ทุเรียนหมื่นเมืองจันทร์)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์	ฤดูกาล
2562	ทุเรียนหมื่นเมืองจันทร์	เนื้อมีสีเหลืองทองกับรสชาติเฉพาะตัว เนื้อสัมผัสละเอียด เนื้อแน่น รสหวานมัน หอม อร่อย ปลอดภัยไร้กังวล
2563		
2564		
2565		

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

ตราด (ทุเรียนชะนีเกาะช้าง)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์		ฤดูกาล
2564	ทุเรียนชะนี เกาะช้าง	ลักษณะผลค่อนข้างรี ยาว พหามใหญ่และห่าง เปลือก บาง สีผิวออกสีน้ำตาลปน แดง เนื้อทุเรียนหนา ผิว สีมัวสีละเอียดย แห้ง เหนียว มีสีเหลืองเข้ม ไปจนถึงสี เหลืองอมส้ม รสชาติหวาน มันและมีกลิ่นหอม	มีนาคม - มิถุนายน

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

หนครหายก (มะขงซีด)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์		ฤดูกาล
2562	มะขงซีด หนครหายก	ผลใหญ่ รูปทรงไข่ ผิวผล สีเหลืองส้มสด ใส หน้าหนัก 80 กรัมต่อผลขึ้นไป เนื้อ แน่น กรอบ มีกลิ่นหอม รสชาติหวานอมเปรี้ยว ค่า ความหวาน 18 - 22 องศา บริกซ์	มกราคม - มีนาคม
2563			
2564			
2565			

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

ปราจีนบุรี (ทุเรียนหนาทวารวดี)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์	ฤดูกาล
2564	ทุเรียนหนาทวารวดี (ทุเรียนปราจีน)	เมษายน - พฤษภาคม
2565	ทุเรียนปราจีน	

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

สมุทรปราการ (มะม่วงน้ำดอกไม้)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์	ฤดูกาล
2562	มะม่วงน้ำดอกไม้ สมุทรปราการ ผลสุกมีผิวสีเหลืองเข้ม เนื้อ ผลสีเหลืองอมส้ม เนื้อ สนิมผิวละเอียด ไม่มีเสี้ยน มี กลิ่นหอม รสชาติหวาน ละมุน ไม้หวานแฉ่ำ เม็ด เด็ดแบบดีบ	ธันวาคม - พฤษภาคม
2563		
2564		
2565		

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

พังงา (ทุเรียนหมอนสาธิตกาพังงา)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์	ฤดูกาล
2562	ทุเรียนหมอนสาธิตกาพังงา	ผลกลม เปด็อกบาง เนื้อมีสีเหลืองเข้มละเอียดไม่เคะแกกกลางมีสีส้ม เม็ดเล็กและดีบ รสชาติหวานแหม่น และมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว
2563		
2564		

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

ระยอง (ทุเรียนในวงระยอง)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์		ฤดูกาล
2563	ทุเรียนในวง ระยอง	ผลทรงกลมรี เนื้อสีเหลือง ทอง หวานเหนียวละเอียด หวานมัน กรอบ กลิ่นไม่ฉุน	กรกฎาคม-สิงหาคม
2565			

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

สตูล (จำปาตะ)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์	ฤดูกาล
2562	จำปาตะสตูล ผลทรงกลม/กระบอก เปลือกบางและมีสีน้ำตาลอม เหลืองเมื่อสุก เนื้อมีสีเหลือง อมส้ม.(สีจำปา) ยวงใหญ่ เส้นใยน้อย เมล็ดเล็ก ซึ่ง น้อย รสชาติหวานหอม ไม้ และน้ำ มีกลิ่นปานกลาง	กรกฎาคม-สิงหาคม
2563		
2564		
2565		

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

พะเยา (ลิ้นจี่)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์		ฤดูกาล
2562	ลิ้นจี่สองสวย	รสชาติหวาน เนื้อแห้ง หอม อร่อย	เมษายน - พฤษภาคม
2563	ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา (พันธุ์สองสวย)	ผลใหญ่ทรงยาวรี เปลือกบางสีแดง อมชมพู หวานมันและซ่า เนื้อแห้งกรอบไม่ขารุ่นน้ำไม่แฉะน้ำ รสชาติหวานและหวานอมเปรี้ยว กลิ่นหอม	 พฤษภาคม

6

ไม้ผลอัตลักษณ์

ลำพูน (ลำไยแป้นเขียว)

ปี	ผลไม้อัตลักษณ์		ฤดูกาล
2562	ลำไยแป้นเขียว	ผลกลม ผิวเปลือกขรุขระสีน้ำตาลปนเขียว เนื้อสีขาวชุ่มแข็ง แน่น รสชาติหวานหอม เมล็ดสีดำกลมและแบนด้านข้าง	กรกฎาคม - กันยายน

**THANK
YOU!**

For Attending

